

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/209/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118249726
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6118249726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobkyne E.. X. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., F. R. XXXX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Červenkom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Detva, M. R. Štefánika 72, proti žalovaným 1/ E.. X. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., F. R. XXXX/X a 2/ V. záručná a rozvojová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Štefánikova 27, IČO: 00 682 420, o určenie neplatnosti zmenečného ručenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 9C/23/2018-179 zo dňa 06. 03. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni nepriznáva.
- III. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že zmenečné ručenie žalovaného v 1/ rade za zapltenie zmenky vystavenej dňa 01. 07. 2015 vystaviteľom - žalovaným v 2/ rade je neplatné, zamietol. Zároveň rozhodol, že žalovaný v 2/ rade má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovanému v 1/ rade náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal.
2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti zmenečného ručenia žalovaného v 1/ rade za zapltenie zmenky vystavenej dňa 01. 07. 2015 žalovaným v 2/ rade v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka a § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.
3. Žalovaný v 1/ rade žiadal žalobe vyhovieť a žalovaný v 2/ rade žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.
4. Okresný súd vykonal dokazovanie sobášnym listom žalobkyne a žalovaného v 1/ rade, zmenkou, korešpondenciou strán, ich výpoveďou, písomnými vyjadreniami, výpisom z LV č. N. kat. úz. Tisovec, znaleckým posudkom Ing. F. A. č. 49/2014, úverovou zmluvou uzatvorenou medzi Cestnými a stavebnými mechanizmami Tisovec a. s. a žalovaným v 2/ rade zo dňa 01. 07. 2015, zmluvou o zriadení záložného práva medzi tými istými subjektmi zo dňa 01. 07. 2015, dodatkom č. 1 zmluvy o úvere zo dňa 10. 07. 2015, dodatkom č. 2 zo dňa 16. 10. 2015, výpisom z LV č. XXXX kat. úz. Môťová, LV č. XXX

kat. úz. Horné Turovce, dohodou o vyplňovacom práve k blankozmenke uzatvorenej medzi žalovaným v 2/ rade a Cestnými a stavebnými mechanizmami Tisovec a. s. dňa 01. 07. 2015, rozhodcovskými rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie sp. zn. I/18.

5. Okresný súd uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že uzatvorila manželstvo so žalovaným v 1/ rade dňa 31. 03. 1983. Žalovaný 1/ podpísal zmenku na zabezpečenie pohľadávky z úveru čerpaného CSM Tisovec, a. s., od žalovaného v 2/ rade ako člen štatutárneho orgánu, aj ako fyzická osoba. Blankozmenka bola so žalovaným 2/ doplnená dňa 06. 03. 2018 o sumu 458.024,57 Eur s dátumom splatnosti 05. 03. 2018. Žalovaný 2/ vyzval žalovaného 1/ na uhradenie zmenky. Žalobkyňa uviedla, že nemala vedomosť o tom, že jej manžel podpísal zmenku a tento úkon nijakým spôsobom neodsúhlasila.

6. Žalovaný 1/ uviedol, že v čase podpisovania zmenky bol štatutárnym zástupcom CSM Tisovec, a. s. a spolu s ďalším štatutárnym zástupcom E.. D. L. podpisovali túto zmenku nie ako fyzické osoby ale ako zástupcovia spoločnosti.

7. Žalovaný 2/ žiadal žalobu zamietnuť. Avalovanie zmenky nie je úkonom týkajúci sa spoločných vecí manželov a pre jeho platnosť sa nevyžaduje súhlas oboch manželov. Uviedol tiež, že žalovaný 1/ má vlastný nehnuteľný majetok zapísaný na LV č. XXX katastrálne územie Horné Turovce, a tiež je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti vedenej v katastri „E“ parciel na LV č. XXXX v katastrálnom území Môťová.

8. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom sporu bolo určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu žalovaného 1/ v zmysle ustanovenia § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, predstavujúceho zmenečné ručenie zo zmenky vystavenej žalovaným 2/ dňa 01. 07. 2015.

9. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa § 40a Občianskeho zákonníka a podľa § 137 CSP.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu predstavuje žalobu o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP. Táto je podľa procesného predpisu prípustná len v prípade, ak vyplýva z osobitného predpisu (najmä z hmotného práva).

11. Preto sa prvostupňový súd v konaní predovšetkým zaoberal otázkou, či žaloba je procesne prípustná. Uviedol, že pri určovacej žalobe podľa § 137 písm. d) na rozdiel od § 137 písm. c) CSP nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem. Ustanovenie § 40a Občianskeho zákonníka vyslovene neodkazuje na podanie určovacej žaloby na súd. Na druhú stranu však okresný súd zohľadnil tú skutočnosť, že len v takomto konaní, t. j. o určenie relatívnej neplatnosti, by žalobkyňa bola priamou účastníčkou konania, na rozdiel od prípadného exekučného konania alebo rozhodcovského konania, v ktorom sa rozhodovalo o povinnosti žalovaného 1/, kde sa táto otázka rieši len ako prejudiciálna. Z týchto dôvodov okresný súd považoval žalobný návrh žalobkyne za prípustný v súvislosti aj s čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP.

12. Prvostupňový súd konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že podľa konštantnej súdnej praxe sa za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí nepovažuje zmluva o pôžičke uzatvorená len jedným z manželov, ručiteľský záväzok jedného z manželov, ani zmluva o pristúpení k dlhu uzatvorená len jedným z manželov, ktorý záväzok posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 08. 12. 2010. Je to z toho dôvodu, že sa priamo nedotýkajú predmetu bezpodielového spoluvlastníctva, t. j. spoločných vecí, a preto aplikácia ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka je v súvislosti s takýmito právnymi úkonmi vylúčená.

13. Okresný súd tiež poukázal na argumentáciu uvedenú v bodoch 28. až 33. rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie sp. zn. I/18, s ktorou sa stotožnil a tiež aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní 4Cdo 234/10 zo dňa 29. 06. 2011, ktorý samotná žalobkyňa citovala v žalobe.

14. Prvostupňový súd uviedol, že v bode 15. odôvodnenia svojho rozhodnutia Ústavný súd SR uviedol, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení a zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci. Prvostupňový

súd konštatoval, že žalobkyňa v danej veci vyslovene namietala právny úkon žalovaného v 1/ rade z hľadiska dobrých mravov, keď v tejto súvislosti odkazovala aj na citované rozhodnutie Ústavného súdu SR. Okresný súd opätovne uviedol, že rozhodovacia prax všeobecných súdov dlhodobo pred rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj po jeho rozhodnutí, nepovažuje za potrebné vyjadrenie súhlasu manželky v prípade záväzku jedného z manželov, hoci druhý manžel je povinný strpieť prípadný výkon rozhodnutia pri uspokojení tohto záväzku z ich spoločného majetku. Takáto možnosť vyplýva priamo zo zákona (§ 147 Občianskeho zákonníka) a sama o sebe nemôže byť skutočnosťou, ktorá by predstavovala konanie v rozpore s dobrými mravmi. Právna úprava Občianskeho zákonníka umožňuje, aby jeden z manželov, ak nechce zdieľať riziko z podnikateľskej (alebo obdobnej) činnosti druhého manžela, dohodol sa na postupe podľa § 143a Občianskeho zákonníka, prípadne zrušil BSM za trvania manželstva podľa § 148 a § 148a Občianskeho zákonníka.

15. Z vykonaného dokazovania mal prvostupňový súd za preukázané, že nebolo tiež sporné, že žalovaný 1/ bol štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti a predtým obchodným riaditeľom a to dlhú dobu (30 rokov). Ďalej bolo preukázané, že žalovaný v 1/ rade vlastní nehnuteľný majetok, ktorý je vedený v evidencii nehnuteľností v jeho výlučnom vlastníctve, čo vyplynulo z výpisov z LV, ktoré predložil žalovaný 2/, ktorú skutočnosť žalovaný 1/ nepopieral.

16. Okresný súd vec právne posúdil aj podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že vyhovením žalobe by tak došlo k ohrozeniu ekonomických záujmov na strane žalovaného v 2/ rade, ktorý mal snahu a záujem zabezpečiť svoj záväzok rôznymi spôsobmi zabezpečenia, okrem zmenečného ručenia. Okresný súd uzavrel, že otázka posúdenia platnosti úkonov jedného z manželov vo vzťahu k zneniu § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v rozhodovacej praxi súdov konštantná a môže byť porušená len výnimočne a z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, t. j. za existencie preukázania takých skutkových okolností, ktoré by predstavovali extrémnu nespravodlivosť, čo v danom prípade okresný súd nemal za preukázané.

17. Okresný súd uzavrel, že dôkazné bremeno v tomto smere bolo na žalobkyni a táto ho neuniesla.

18. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobu v plnom rozsahu zamietol.

19. O trovách konania okresný súd rozhodol aplikujúc § 255 ods. 1 CSP vo vzťahu k žalovanému 2/, teda podľa zásady úspechu. Vo vzťahu k žalovanému 1/, ktorý bol v konaní úspešný, nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vzhľadom na charakter sporu, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl v zmysle § 257 CSP v tom, že vznik sporu zapríčinilo správanie sa na jeho strane.

20. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa (ďalej tiež „odvolateľka“) domáhajúc sa zmeny odvolaním napadnutého rozhodnutia tak, že jej žalobe bude v celom rozsahu vyhovené, event. , aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Odvolateľka podané odvolanie odôvodnila tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP], a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP]. Odvolateľka má za to, že dôvody zamietnutia žaloby sú nesprávne. Aj keď základnou podmienkou aplikácie ust. § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na konkrétny prípad je existencia právneho úkonu týkajúcej sa spoločnej veci, v danej veci prevzatie zmenečného ručenia bez súhlasu druhého manžela sa má posúdiť cez prizmu dobrých mravov, pretože aj v tomto kontexte sa javí, že môže ísť o úkon priečiaci sa dobrým mravom, a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka je takýto úkon neplatný. Podľa názoru odvolateľky bolo v konaní na súde prvej inštancie preukázané to, že podpísanie zmenečného ručenia žalovaným 1/ bez súhlasu žalobkyne je v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie bežnou vecou vzhľadom už aj na rozsah sumy úveru, ktorá bola obchodnej spoločnosti Cestné a stavebné mechanizmy Tisovec, a. s. poskytnutá, a za ktorú žalovaný 1/ prevzal ručenie. V danom prípade je dostatočne preukázaná existencia takých skutkových okolností, ktoré predstavujú nespravodlivosť, a teda otázka posúdenia platnosti úkonov jedného z manželov vo vzťahu k zneniu § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka v rozhodovacej praxi, so zreteľom na odôvodnenie rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 26/2010 zo dňa 18. 12. 2010, by mala byť porušená.

22. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že predmetom súdneho sporu bolo určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako právneho úkonu urobeného jedným z manželov - žalovaným 1/ bez súhlasu druhého manžela, predstavujúcim zmenečné ručenie zo zmenky vystavenej dňa 01. 07. 2015 spoločnosťou Cestné a stavebné mechanizmy Tisovec, a. s., kde majiteľom zmenky je Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s. Uvedený právny úkon zmenečného ručenia žalovaného v 1/ rade je platným právnym úkonom, keďže nešlo o taký právny úkon, ktorý sa týka spoločných vecí, čo bolo jednoznačne preukázané v konaní na prvostupňovom súde. Zmenečné ručenie nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu zo spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov osobitne.

23. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že úver poskytnutý žalovaným 2/ pre spoločnosť Cestné a stavebné mechanizmy, a. s., Tisovec, podpisoval ako štatutárny zástupca spoločnosti, kde v tom čase pôsobil ako člen predstavenstva. Na základe uvedeného nemal dôvod o tom informovať manželku. Na zmenke ani na zmluve nie je nikde jasne napísané, že ju podpisuje ako fyzická osoba. Z jeho pohľadu ich predstaviteľ banky uviedol do omylu, aby pre banku zabezpečil nového významného klienta.

24. Na vyjadrenie tak žalovaného 1/ ako aj žalovaného 2/ reagovala žalobkyňa odvolacou replikou, v ktorej uviedla, že pokiaľ žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení uvádza, že právny úkon zmenečného ručenia žalovaného 1/ v žiadnom prípade neodporuje dobrým mravom, s týmto tvrdením žalobkyňa nesúhlasí, pretože žalobkyňa je povinná strpieť prípadný výkon rozhodnutia pri uspokojení záväzku na základe zmenečného ručenia žalovaného 1/ z ich spoločného majetku, ktorý nadobudli žalobkyňa a žalovaný 1/ počas manželstva, a teda podpísanie zmenečného ručenia žalovaným 1/ bez súhlasu žalobkyne odporuje dobrým mravom.

25. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

27. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

28. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvostupňového súdu, odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ust. § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je nielen dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiada so všetkými relevantnými, skutkovými a právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP.

29. Podané odvolanie žalobkyňou nebolo dôvodné. Odvolateľka žiadnym spôsobom argumentmi uvádzanými v odvolaní nespochybnila správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Aby odvolací súd neopakoval na zdôraznenie svojho rozhodnutia logické argumenty a závery prvostupňového súdu, ktoré prvostupňový súd už vyslovil v odôvodnení svojho rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným ust. § 387 ods. 2 CSP), preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odvolateľky uvedené v jej odvolaní.

30. Odvolateľka ťažiskovo napáda rozhodnutie prvostupňového súdu dôvodiac, že v danej veci prevzatie zmenečného ručenia bez súhlasu druhého manžela sa dá posúdiť cez prizmu dobrých mravov, pretože sa v tomto kontexte javí, že môže ísť o úkon priečiaci sa dobrým mravom, a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka ide o neplatný právny úkon. Odvolateľka poukazuje pritom na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 26/2010 zo dňa 08. 12. 2010.

31. Odvolací súd s vyššie uvedenou argumentáciou odvolateľky nesúhlasí. Pre absenciu spoločnej veci, ktorej sa mal týkať predmetný právny úkon (zmenečné ručenie), je aplikácia § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčená, keďže zmenečné ručenie podpísané len jedným z manželov sa bezprostredne (priamo) nedotýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a teda nie je právnym úkonom týkajúcim sa spoločnej veci. Z tohto pohľadu sa nesporne javí, že účinky tohto právneho úkonu sa nemôžu prejavíť vo sfére spoločných vecí tak, ako to má na mysli práve § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

32. Z okolností daného prípadu však okrem iného vyplýva, že manžel žalobkyne - žalovaný 1/ vlastní majetok, ktorý je jeho výlučným majetkom, ktorý môže byť predmetom exekučného uspokojenia jeho veriteľom. Preto ak žalovaný 1/ - manžel žalobkyne podpísal zmenečné ručenie ako jediný z manželov a sám vlastní majetok, ktorý nespadá do BSM, ale je jeho výlučným majetkom a ktorý by mohol byť predmetom exekučného uspokojenia jeho veriteľa, zmenečné ručenie sa nedotýka predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

33. Samotný ústavný súd v rozhodnutí I. ÚS 26/2010 z 08. 12. 2010 považoval takisto za samozrejmé a určujúce pri hľadaní práva, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. V danom prípade bolo povinnosťou okresného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a po zistení, že žalovaný 1/, ktorý podpísal predmetné zmenečné ručenie vlastní majetok, ktorý nespadá do BSM a ktorý by mohol byť predmetom exekučného uspokojenia jeho veriteľa, urobiť záver, že nemôže byť takýto právny úkon (zmenečné ručenie) jedného z manželov v rozpore s dobrými mravmi, a teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

34. Vzhľadom na to, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nezistil žiadne odvolateľkou tvrdené pochybenie, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, a to vrátane výroku o trovách konania, ktorý odvolateľka ani nenapadla konkrétnymi odvolacími dôvodmi.

35. Žalovaní 1/ a 2/ boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní. Odvolací súd preto podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému 2/ v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Aj žalovaný 1/ by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak odvolací súd aplikujúc § 257 CSP obdobne ako súd prvej inštancie prihliadol na dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže v danom prípade ide medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ o manželov, žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi nepriznal (k tomu napríklad uznesenie ÚS SR sp. zn. II.ÚS 158/2015 zo dňa 17.03.2015).

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).